

Pensions at a Glance: Public Policies across OECD Countries 2007 Edition

Summary in Norwegian

Et blikk på pensjoner: Politiske tiltak på tvers av OECD-landene – 2007-utgave

Sammendrag på norsk

Denne andre utgaven av *Pensions at a Glance* oppdaterer alle de viktige pensjonsordningsindikatorerne som ble utarbeidet for den første utgaven. Samtlige pensjonsparametere er basert på 2004-tall. Den generelle metoden som benyttes, er en "mikroøkonomisk" tilnærming, der vi analyserer beregnede individuelle rettigheter i pensjonsordningene i alle 30 OECD-medlemsland.

Rapporten starter med å vise forskjellige planer som sammen utgjør nasjonale pensjonsytelser, med en oppsummering av pensjonsordningenes parametere og regler. Deretter følger åtte hovedindikatorer på pensjonsinntekt, som beregnes ved hjelp av OECDs pensjonsmodeller. Denne utgaven inneholder to spesielle analyser av pensjonsreformer og private pensjoner. Analysene bruker OECD-pensjonsmodellene til å belyse de sentrale spørsmålene i de nasjonale pensjonsdebattene. Til sist gir rapporten detaljert bakgrunnsmateriale om pensjonsordningene i hvert av de 30 medlemslandene.

For OECD-lønnstakere med gjennomsnittsinntekt ligger gjennomsnittlig brutto erstatningsrate, dvs. forholdet mellom pensjonsytelsen fra obligatoriske pensjonsordninger og lønnen før pensjon, på 58,7 %. Men skatt spiller en viktig rolle her. Ofte betaler ikke pensjonistene sosialbidrag, og da den personlige inntektsskatten er progressiv og den utbetalte pensjonen er lavere enn lønnen før pensjon, betaler de generelt mindre skatt. Gjennomsnittlig netto erstatningsrate i OECD er nesten 70 % ved gjennomsnittsinntekter, ca. 11 % høyere enn bruttoraten.

For lavtlønnede er netto erstatningsrate 83 %. Det finnes her regionale forskjeller: De nordiske land tilbyr lønnstakere med halvparten av gjennomsnittslønn en netto erstatningsrate på 95 %, mens de engelsktalende OECD-landene utbetaler 76 % av tidligere nettoinntekt.

Men det som teller for myndighetene, er ikke bare erstatningsraten, men også verdien av det globale pensjonsløftet. Dette måles av indikatoren på "pensjonsformue", som tar hensyn til forventet levetid og indekseringen av utbetalt pensjon. Denne indikatoren viser at Luxembourg har det dyreste pensjonsløftet. I gjennomsnittet vil hver mannlige

pensjonist motta USD 920 000, og hver kvinnelige pensjonist over USD 1 million. Nederland og Hellas er nummer to og tre på denne målingen. De laveste pensjonene finner man i Belgia, Irland, Japan, Storbritannia og USA, der pensjonsformuen er ca. 2/3 av OECD-gjennomsnittet. Mexico har bunnsposisjonen med et pensjonsløfte for menn og kvinner på henholdsvis USD 34 000 og 32 000.

Nesten alle 30 OECD-land har i det minste foretatt noen endringer i sine pensjonsordninger siden 1990. For kvinner utgjorde reduksjonen 25 %. Bare i to av de 16 landene – Ungarn og Storbritannia – ble de gjennomsnittlige pensjonsloftene økt.

Hvordan vil disse endringene berøre ulike enkeltpersoner? Enkelte land – f.eks. Frankrike, Portugal og Storbritannia – orienterer seg mot mer målrettede ordninger for offentlige pensjoner for lavtlønnede for å støtte de sosiale sikkerhetsnettene. Andre land – f.eks. Polen og Slovakia – har begynt å styrke sammenhengen mellom pensjonsrettigheter og inntekter, og dette utsetter lavtlønnede for større fattigdomsrisiko. I Tyskland, Japan, Mexico, Polen og Slovakia utgjorde f.eks. netto pensjonsrettigheter for en lønnskaker med komplett opptjeningsstid og halv gjennomsnittslønn rundt 41 % av gjennomsnittslønnen før reformene, noe under gjennomsnittet for OECD som helhet. Reformene vil føre til at denne pensjonen faller ned på 32,5 %. Derimot har Finland, Frankrike, Ungarn, Korea, New Zealand og Storbritannia ved innføringen av pensjonsreformene beskyttet lavtlønnede mot kutt i ytelsene.

Den intense reformaktiviteten i OECD-landene betyr at dagens lønnskakere vil bli tvunget til å gjøre mer på frivillig basis for å forberede morgendagens pensjon. I enkelte land skal det mye sparing til for å nå den gjennomsnittlige erstatningsraten i OECD, selv når sparingen skjer gjennom hele den yrkesaktive perioden. Hvis unge lønnskakere mister 10-15 års sparing på grunn av andre budsjettprioriteringer, vil det bli enda vanskeligere å oppnå et tilstrekkelig pensjonsnivå. Denne rapporten vier hvor viktig det er at lønnskakerne begynner å spare tidlig og innbetale sparebidrag regelmessig.

© OECD 2007

Denne oppsummeringen er ingen offisiell OECD-oversettelse.

Denne oppsummeringen kan reproduseres hvis OECDs copyright og originalens tittel angis.

Flerspråklige oppsummeringer er oversatte utdrag av OECD-publikasjoner opprinnelig utgitt på engelsk og fransk.

Disse er gratis tilgjengelige på OECDs Online Bookshop

www.oecd.org/bookshop/

For ytterligere informasjon, ta kontakt med OECD Rights and Translation unit,
Public Affairs and Communications Directorate.

rights@oecd.org

Faks: +33 (0)1 45 24 99 30

OECD Rights and Translation unit (PAC)
2 rue André-Pascal
75116 Paris
Frankrike

Besøk vårt nettsted www.oecd.org/rights/

